

Velja po pošti:
za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6-50
za en mesec " " 2-20

V upravnishvu:
za celo leto naprej K 22-40
za pol leta " " 11-20
za četrt leta " " 5-60
za en mesec " " 1-90

za pošilj. na dom 20 h na mesec.
za samezne štev. 10 h.

SLOVENEK

Inserati:
Enostop. petitv. (72 mm):
za enkrat 13 h
za dvakrat 11 "
za trikrat 9 "
za več ko trikrat 8 "
V reklamnih noticah stane enostopna garmondv. 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja
vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo.
Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod

Upravištvu je v Kopitarjevih ulicah št. 2. — Sprejema naročnino, inserate in reklamacije.
Upraviškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 4 strani.

Žganjarski davek.

Dunaj, 15. julija.

Vinogradniški odsek se je v sejah dne 8. in 15. julija t. l. temeljito bavil v vprašanju o vplivu, ki ga bo nameravana postava o zvišanju davka na žganje morda imela na male kmečke žganjarne.

Vladna zastopnika, dvorni svetnik Portele iz poljedelskega ministrstva in ministrski svetnik Joas iz finančnega ministrstva, sta pojašnjevala dotična določila zakonovega načrta in zadovoljivo izpodbila nazore mnogih članov odseka, da bo nova postava zlasti posestnikom, ki žgejo žganje iz domačih pridelkov, kakor drožij, sadja, brinja itd., zdatno škodovala.

Sprejele so se soglasno važne resolucije, izmed katerih so najvažnejše te-le:

- Vlada se pozivlja, naj skrbi:
- da se § 11. postave proti pokvarjenju živil izvršuje tudi proti pokvarjenju takozvanega žlahtnega žganja (t. j. žganje iz drožij, sadja, encijanovih korenin, jagod itd.) in se kontrolnim organom da dotične ukaze;
 - da se uvede potom občin odkup davka na žganje (gemeindeweise Abfindung) malih kmečkih žganjarn tam, kjer to zahtevajo ali kjer je že ta navada, in naj se izda na občine dotični poduk; ta način davkoplačevanja je namreč za vsakega posameznega posestnika veliko cenejši in ugodnejši;
 - da se tudi malim žganjarnam da udobnost, da smejo svoje surovo 30odstotno žganje brez davka prekuhati (rektificirati), kakor smejo velike žganjarne;
 - da se davek na žganje, ki ga žgejo mali kmečki posestniki iz drožij, sadja, encijanovih korenin in jagod, nikakor ne povša;
 - da je dovoljeno vsem posestnikom, če imajo lastne kotle ali ne, ali če žgejo na lastnem ali tujem posestvu in tudi če imajo kako trgovino ali ne, brez davka žgati žganje iz svojih pridelkov. Ako kako leto vsled slabe letine in pomanjkanja pridelka ni kaj žgati, naj je dotični posestnik opravičen, tisti primanjkljaj prihodnje leto, in če je to tudi slabo, nadaljne leto brez davka žgati in za domačo potrebo porabiti; če pa vsega žganja za domačo po-

rabo ni potreba in če želi dotičnik to za domačo rabo žgano žganje prodati, potem seveda se ima tudi to žganje kakor vsako drugo obdavčiti; i) da pri deželni zborih vseh kronovin že ob priliki prvih zasedanj dela na to, da isti svoj vpliv, ki ga imajo glasom § 13. vinske postave od 12. aprila 1907 zlasti na imenovanje državnih kletarskih nadzornikov, vsaj kar se osebnega vprašanja tiče, preneso na deželne odbore.

Ministrski svetnik Joas je k tem točkam izjavil, da je vlada sama že zdaj za pavšaliranje, oziroma za odpravek davka po občinah in bo v tem oziru dajala vse olajšave itd. Dalje se je skliceval na paragraf 38. davčnega načrta za povišanje davka in dokazal, da male žganjarne sploh nikakor ne pridejo pod dotični visoki tarif davka.

Istih misli je bil dvorni svetnik Portele, ki je nadalje izjavil, da bo vlada, ako ne pridejo kake zapreke, s 1. avgustom t. l. imenovala kletarske nadzornike, kar doslej le zaradi tega ni storila, ker iz mnogih kronovin glede oseb reflektantov ni bilo mogoče dobiti o pravem času in v zadovoljnost vseh dotičnih narodnosti dotičnih predlogov.

Ti nadzorniki bodo seveda za zdaj le provizorično imenovani, ker jih ne kaže takoj definitivno nastaviti že radi tega ne, ker se ne ve, če bodo vsi ti za težavni posel zadostno kvalifikovani.

Iz vsega posvetovanja bilo je pač videti, da se ni bati, da bi nastale za male žganjarne kake posebne težave ali nevarnosti po novi postavi.

Ta postava o zvišanju davka na žganje se bo itak šele v jeseni v zbornici pretresovala in imamo torej še časa dovolj, opozarjati vlado na eventualno pretečo škodo za naše male žganjarne in zahtevati potrebnih olajšav. Naše občinstvo pa opozarjamo, naj pravočasno da poslancem, ki ne morejo vedeti vsake stvari, natančne informacije in želje k nameravani postavi.

Dr. J. Hočevar.

Državni zbor.

Dunaj, 16. julija.

Jamstvo za avtomobile.

Danes je zbornica po daljši razpravi sprejela zakon, ki določa jamstvo za avto-

mobile. Ta zakon je zbornica bila sklenila že 26. januarja 1907. Gosposka zbornica pa ga je dne 18. grudnia 1907. precej izpremenila, zato se je poslanska zbornica morala zopet baviti z načrtom.

Zakon je potreben zaradi pogostih nesreč, ki jih povzročajo divji avtomobilisti na javnih cestah. Prebivalstvo je v vedni nevarnosti ondi, koder so avtomobili že jako v navadi. Stari državni zakonik ne pozna avtomobilov, zato ne jamstva za nesreče po avtomobilih. Ako avtomobilist povzroči na cesti poškodbo oseb vsled prehitre, divje vožnje, plača naj odškodnino. Če pa ne vozi prehitro, pa le povzroči človeka, naj tudi lastnik avtomobila jamči za odškodnino.

Pa tudi policijske določbe ne zadoščajo v obrambo občinstva, ker avtomobilist navadno zbeži po storjeni nesreči.

Le če ima avtomobilist zavest ali strah pred kaznijo, bode vozil pametneje. Ako morajo železnice in tramvaji jamčiti za odškodnino vsled nesreč, velja isto načelo tudi za avtomobile, ki so mnogim le za zabavo.

Pa tudi vozniki avtomobilov imajo pravico, da jih v slučaju nesreče odškodujejo gospodarji. Zato določa zakon zavarovanje za slučaj nezgode.

Jamstvo za avtomobile pa ne bode v škodo industriji, kakor kriče tovarnarji. To vidimo na Francoskem, koder navzlic zakonu napreduje industrija in trgovina z avtomobili.

Tudi obrtniki, zdravniki, trgovci in drugi, ki se v svojem poslu poslužujejo avtomobilov, ne bodo s tem zakonom oškodovani. Doslej so namreč povzročali nesreče na javnih cestah le tisti, ki se le za zabavo vozijo v avtomobilih ter dirjajo kakor znoreli. Kdor pa prevažajo blago, ta vozi počasi, kakor dober voznik s konji. Sicer pa jamstvo ne velja za avtomobil, ki prevozi k večjemu 25 kilometrov na uro.

Zakon je torej naperjen le proti izgredom vozačev za kratek čas.

Načrt zakona, ki ga je med živahnim odobnavanjem jako spretno zagovarjal poročevalec dr. Pattai, je obveljal brez vsake nove izpremembe.

Izprememba poslovnika.

Odsek za izpremembo poslovnika se je bavil v prvi vrsti s predlogom, naj se pomnoži število podpredsednikov v zbornici. Ta pomnožitev je potrebna iz dveh

razlogov. Prvič so seje v zbornici večkrat jako dolge in je za predsednika in dva podpredsednika velika muka, dolge ure predsedovati ter voditi večkrat jako burne in zapletene razprave. To je stvarni ali tehnični razlog. Drugi razlog pa je ta, da so v predsedstvu zastopane le tri večje stranke, nemški krščanski socialci, Čehi in Poljaki. Vse druge manjše stranke in narodnosti pa v predsedstvu niso zastopane, izvzemši dva zapisnikarja, ki pa po svojem poslu nimata vpliva na vodstvo razprav.

Proti pomnožitvi predsednikov sploh ni nobenega ugovora. Preporno vprašanje je le, katere manjše skupine naj določijo kandidate za podpredsedniška mesta. V pošten pridejo Rusini, Jugoslovani, Rumuni in Italijani. Ker pa socialni demokratje kot druga najmočnejša stranka v zbornici z vso pravico zahtevajo eno podpredsedniško mesto, bilo bi treba voliti dva nova podpredsednika. S tem pa so zopet nemški poslanci le tedaj zadovoljni, ako tudi nemško-narodna skupina dobi svojega podpredsednika. Torej bi se morali izvoliti še trije podpredsedniki. To je v odseku tudi predlagal dr. Kramaf. Ta predlog pa v odseku meseca maja ni dobil večine in ga je dr. Kramaf vzdržal kot predlog manjšine.

Danes je bilo to odsekovo poročilo v zbornici na dnevnem redu. Vsi govorniki so naglašali potrebo temeljite izpremembe poslovnika. Najobširneje sta o tem govorila krščanski socialci Schraffl in socialni demokrat dr. Adler. Sedaj pa se je treba odločiti le o vprašanju, ali naj se pomnoži število podpredsednikov, zapisnikarjev in rediteljev.

Poslanec dr. Stojan je utemeljeval predlog manjšine, naj se izvolijo še trije podpredsedniki.

Dr. Korošec je v slovenskem in nemškem govoru med živahnim odobravanjem vrlo dobro zagovarjal dr. Kramafa predlog. Navajal je v prvi vrsti dejstvo, da imajo slovanske stranke v zbornici večino, dasi na ministrskih sedežih sedi večina nemških ministrov. Danes imajo Nemci v predsedništvu predsednika in Slovani oba podpredsednika. Ako pa se izvolita samo dva nova podpredsednika, dobe Nemci večino v predsedstvu. Kandidat socialnih demokratov je namreč Pernertorfer, nemško-narodne zveze za dr. Steinwender. Torej je povsem opravičena zahteva, da manjše slovanske stran-

LISTEK.

Kapitan Sharkey.

Spisal C. Doyle. Posl. J. K. (Iz knjige: The green Flag.)
(Dalje.)

II.

KAJ JE POČEL KAPITAN SHARKEY S STEPHENOM CRADDOCKOM.

Poprava ladje je bila jako potrebna za starega gusarja. Veliko hitrost je rabil, da je lahko lovil trgovske ladje in uhajal vojnim ladjam. Toda ladja je le ostala urna ako ji je vsaj enkrat na leto očistil dno in odstranil dolge rastline in polže, ki se v tropičnem morju tako hitro naberejo na ladjah in jo obdajajo s skorjo.

V ta namen je raztovoril ladjo in jo pripeljal v kak ozek zaliv, kjer je običajno skoraj suha v plitki vodi, pritrdil škrpice na jambore, jo obrnil na stran in jo popolnoma ostrgal od prednjega do zadnjega konca.

Tekom tednov, ko so imeli to opravilo, je bila ladja seveda brez obrambe; toda približati se ji je mogla le lahka, prazna ladja in poiskali so za to opravilo vselej skrit kraj, tako da ni bilo mnogo nevarnosti.

Kapitan se je čutil tako varnega, da ni bilo nenavadno, da je zapuščal v takšnih časih ladjo, seveda dovolj zastraženo, in se podajal v majhnem čolnu s svojimi tovariši na razne ekspedicije, največkrat v kako oddaljeno mesto, kjer so mešali glave ženskam s svojo bahavo galantnostjo ali pa nastavili cel sod vina na trgu in pretili z revolverjem vsakomur, kdor bi ne hotel popivati z njimi.

Včasih so prišli celo v mesta, ki so tako velika kakor Charleston, in hodili po ulicah s svojimi ženčecimi sabljami — v sramoto vsem poštenim ljudem. Toda vselej niso prišli v mesta nekaznovani. Na nekem takšem izletu je n. pr. poročnik Maynard, ki so ga napadli, odsekal glavo Blackbeardu in jo nataknil na ladjo na kol. Navadno pa so gusarji brez zadržkov rogovili, razsajali in se pretepali, dokler ni prišel čas vrniti se zopet na ladjo.

Toda bil je gusar, ki se ni nikdar podal niti v obližje civilizacije, in to je bil zloglasni Sharkey, kapitan ladje Happy Delivery. Vzrok temu je bil njegov čemerni, samotarski značaj ali pa, kar je verjetnejše, ker je vedel, da je njegovo ime tako zloglasno, da bi se razkačeni ljudje najbrž kar vrgli nani, in zato se ni nikdar prikazal med njimi.

Kadar so čistili ladjo, je izročil poveljništvo Nedu Gallowayu — svojemu

krmarskemu pomagaču iz Nove Anglije — in se podajal v svojem čolnu na daljna potovanja, včasih, kakor so pravili, zakopal svoj roparski delež, včasih pa streljat hispanijske bivole, ki so bili, posušeni, za hrano na prihodnji vožnji. V tem slučaju je prišla ladja na prej določeni kraj in naložila, kar je nasterljal.

Po otokih so vedno upali, da vjamejo Sharkeya nekoč pri kakšni priliki; nazadnje so prišle novice iz Kingstona, ki so opravilevale nekoliko, kakor se je zdelo, poizkus, da se ga napade. Prinesel jih je postaren drvar, ki je prišel v gusarieve roke, ki ga je pa v svoji pijani dobrohotnosti izpustil in ga samo pretepel in mu preklal nos. Njegovo poročilo je bilo novo in zanesljivo. Happy Delivery je ležala pri Torbec-u, južnozahodno od Hispaniole. Sharkey s štirimi možmi je ropal po oddaljenem otoku La Vache. Kri na stotine pobitih mož je klicala po osveti, in zdaj se je zdelo končno, da ne zastoni.

Sir Edward Compton, visokonosni, rdečelični guverner, je sedel pri svečanem posvetovanju s poveljnikom in načelnikom občinskega sveta in si žalostno ubijal glavo, kako bi porabil to priliko. Vojne ladje ni bilo bližje nego v Jamestownu in še ta je bila preokorna, da bi ujela gusarja na morju ali ga pa dosegla v plitkem zalivu. V Kingstonu in Port Royalu so pač imeli trdnjave in topni-

čarstvo, toda nikalih vojakov za ekspedicijo.

Oborožila naj bi se zasebna ladja — saj je bilo dosti ljudi, ki so smrtno sovražili Sharkeyja, — toda kaj bi se dalo opraviti z zasebnim podjetjem? Gusarji so mnogoštevilni in borili bi se obupno. Sharkeyja in njegove štiri tovariše bi bilo pač lahko ujeti, ako bi jih našli; toda kako naj jih najdejo na tako gozdnatem otoku kakor je La Vache, ki je poln divjih hribov in nepristopnih močvirij. Razpisali so nagrado, kdor bi jim mogel pomagati, in to je odkrilo moža, ki je imel čuden načrt in se je sam ponudil, da ga izvrši.

Stephen Craddock je bil najstrastnejši človek, puritanec, ki je zabodil na kriva pota. Bil je potomec čislane rodbine iz Salema, njegova propalost je izvirala, kakor se je zdelo, iz odpada od njihove stroge vere, in vse kreposti, telesno moč in energijo, ki jih je podedoval od svojih prednikov, je porabil za svoja hudodelstva. Bil je iznajdljiv, neustrašen in nenavadno vztrajen pri svojih sklepah, tako da je postalo njegovo ime že v mladosti znano po vsem ameriškem obrežju.

To je bil isti Craddock, ki je bil pred virginijskem sodiščem, ker je ubil semidokskega poglavarja, in akoravno je bil oproščen, je bilo vendar dobro znano, da je podkupil priče in sodnike.

(Dalje prihodnjič.)

ke dobe tudi enega podpredsednika. Manjši narodi so v vedni nevarnosti, da jih večje stranke potiskajo ob steno. Le če imajo zastopnika v predsedstvu, imajo upanje, da jim je zagotovljena v mejah poslovnika potrebna svoboda besede proti mogoči zlovolji večjih strank. Zato manjše narodne stranke opravičeno pričakujejo, da jim bodo močnejše blagohotno dovolile podpredsednika in glasovale za predlog dr. Karmafa. (Živahno odobravanje.)

Dr. Conci izjavi v imenu italijanskih in rumunskih poslancev, da načelno glasujejo za označeni predlog, ako se s tem že ne določi narodnost, ki naj dobi petega podpredsednika.

Zbornica je nato skoraj soglasno sklenila, da se izvolijo še trije podpredsedniki, število zapisničarjev pomnoži od 12 na 15, rediteljev od 2 na 4. Ako se zedinijo stranke o kandidatih, bodo že jutri izvoljeni trije novi podpredsedniki.

Železničarji.

Posl. Gostinčar, dr. Benkovič in tovariši so danes predlagali, naj se uredi službene razmere železničarjev, osobito delavcev in čuvajev na progah in postajah, za katere naj se določi stalno nameščenje. S tem je v zbornici sprožena zahteva, da se delavci na progah in postajah stalno namestijo.

Poslanec Pogačnik zbornični podpredsednik.

Nemški listi poročajo, da postane najbrže poslanec Pogačnik zbornični podpredsednik.

Vseučilišča in nemške svobodomiselnne stranke.

V seji vseučiliškega odseka nemških svobodomiselnih strank so sklenili za obrambo svobodne vede, naj bi dobili vseučiliški profesorji tako neodvisnost, kakoršno imajo sodniki. Ustanovilo naj bi se vseučiliško sodišče na Dunaju, ki naj bi bilo sestavljeno iz vseučiliških profesorjev. Rektorji naj bi dobili večjo oblast. Preosnuje naj se tudi vseučiliško društveno pravo in naj bi podredili dijaška društva senatom. S predlogi se je strinjal tudi naučni minister Marchet. Seveda bi s tem bili katoliški dijaki izročeni svobodomiselnim profesorjem na milost in nemilost. Upamo, da se bo Marchet še precej ohladil.

Odseki.

Proračunski odsek je končal razpravo o prodaji državnih nepremičnin. Justični odsek je odobril načrt svojega pododseka o izpremembi kazenske postave. Poneverjenje bo enako tatvini, tatvina pri požaru ali pomanjkanju vode je enako hudodelstvu. Železničarski odsek je sklenil, da se zgradi železnica iz Römerstadta v Schönberg.

Svobodna obrtna zveza

je sklenila, da zahteva od vlade, naj hitro uredi zamotane razmere neugodnih zavarovalnic.

Slika ljudske zbornice.

Danes so pričeli fotografirati po naročilu predsedstva posamezne poslance. Izdela se namreč podoba ljudske zbornice, ki bo dolga štiri, široka pa dva in pol metra.

Pomanjkanje krme.

Poljedelsko ministrstvo je uvedlo veliko pomožno akcijo z ozirom na pomanjkanje krme v Kranjski, Štajerski, Istri, Dalmaciji, Primorski in Koroški. Pogaja se z železniškim ministrstvom o znižanju tarifov za dovoz krme. Dovolj se tudi primerna vsota za nakup krme. Sodijo se, da bo rabilo poljedelsko ministrstvo približno 4.000.000 kron.

AVSTRO - OGRSKA.

Demonstracija proti Rauchu v Kninu.

Ogrska vlada se je po demonstracijah v Kninu proti Rauchu pritožila na avstrijsko vlado. Beck je takoj ukazal sodno preiskavo.

Proti demonstracijam v Ljubnu.

V Ljubnu so bile 16. t. m. zjutraj velike študentovske demonstracije, ob katerih je bilo prijetih 60 oseb. Občinski svet je sklenil, da se ovadijo pri sodišču.

»Lloydov« predstnik odstopil.

»Lloydov« upravni svet je vzel z obžalovanjem na znanje odstop predsednika Becherja. »Lloydov« predstnik postane grof Stürgkh. Del »Lloydove« palače nameravajo dati v najem.

Svobodomiselnne strankarski shod.

Jeseni nameravajo sklicati v Solnogradu strankarski shod nemških svobodomiselnih strank.

Za prepoved izvoza krme

se potegujejo ogrski agrarci. Prepoved naj bi izdali ogrska in avstrijska vlada.

ANGLEŠKI KRALJ V ISLU.

Dunajskemu dvornemu uradu je uradno naznanjeno, da obišče angleški kralj

našega cesarja v Islu, ko se peje v Marijine toplice. Dan še ni določen, a najbrže obišče Edvard našega cesarja 10. ali pa 12. avgusta.

ODPRAVA SAMOSTOJNOSTI FINSKE.

Stolypin je predložil duminemu parlamentu odseku zakonsko predlogo, po kateri bi se tesneje priklopili finski vladni departementi osrednji vladi. Če duma predlogo odobri, se dejansko odpravi samostojnost Finske.

BANDE V MAKEDONIJI

Meseca marca, aprila in majnika je bilo umorjenih v Makedoniji 353 oseb. Meseca majnika so imeli turški vojaki v Makedoniji z bandami devet bojov, in sicer pet z bolgarskimi, dva z grškimi in dva s srbskimi bandami. Bande so imele devet mrtvih in pet vjetnikov, Turki pa dva mrtva in tri ranjene. V Makedonijo pride divizija Ajdin, brigada Jozgad in polk Karaman, skupaj 28 bataljonov. V Solun pridejo štiri ali pet topničark. Rusija je naročila svojemu carigradskemu poslaniku, naj nastopi za angleški načrt o ustanovitvi kolon v Makedoniji le, če dovolijo tudi druge velevlasti, da se organizira 12.000 turških vojakov pod poveljstvom Hilmi paše proti bandam.

S PORTUGALSKEGA DVORA.

Kraljica mati Amalija je naznanila vladi, da zastavi svoje dragocenosti, da povrne državnemu zakladu vzetih milijon frankov. Kraljica Marija Pija dolguje državnemu zakladu pet milijonov frankov.

MAROKO.

Abdul Azis je zapustil Rabat. Svoj harem je odposlal v Casablanca. S pomočjo Francozov gre v Um-er-rebio.

ŠAHOV BRAT V CARIGRADU.

Nečak perzijskega šaha Mohameda Alija, princ Felutah Mirca kan je došel v Carigrad. Perzijo je zapustil s svojim očetom ob zadnjih nemirih. Čez Rusijo je odpotoval v Evropo. V Budimpešti sta se ločila oče in sin. Oče je odpotoval v Karlovo vare, sin pa v Carigrad, kamor pride tudi oče. Princa ostaneta v Carigradu in se ne povrta v Perzijo.

AMERIŠKI VOJNI ZRAKOPLOVI.

Ameriška vlada namerava zahtevati milijon dolarjev za zgradbo vojnih zrakoplovov po Zeppelinovem vzorcu. Če kongres dovoli zahtevano svoto, se ustanove vojaške zrakoplovne postaje v Bostonu, New Yorku, Norfolk, Charlestownu, Mobilu in San Diegu.

Dnevne novice.

+ V Škofji Loki bode poročal o delovanju Zveze slovenskih mladeničev njen predsednik g. F. Žebot.

+ Goriška S. K. S. Z. naznanja: Vsi tisti, ki se udeležijo velike skupščine v Škofji Loki in ki stopijo na vlak v Gorici, naj se zbero točno ob 11. uri zvečer v soboto, dne 25. t. m., v restavraciji »Central«. Od tod odkorakamo skupno na državni kolodvor. Vsi oni udeleženci, ki stopijo v vlak na drugih postajah, naj se vozijo s tistim vlakom, ki vozi iz Gorice ob 1. uri ponoči. Tako se bomo med vožnjo lepo vsi dobili. Udeleženci s Cerklanskega se pripeljejo z vozovi. Na veselo svidenje!

+ Katehetski tečaj v Splitu. Priprave za tečaj dobro napredujejo. Doslej se je prijavilo mnogo katehetov iz Hrvaške in 13 Slovencev. Predsednik hrvaškega katehetskega društva, profesor dr. L. pl. Jambrečković, naznanja v listu »Krščanska škola«, da je rok za zglaševanje potekel s 15. julijem. Kolikor udeležencev se je do tlej zglašilo, toliko se jih je naznanilo pripravljenemu odboru v Splitu za stanovanje. Obenem se pošlje tudi prošnja na ravnateljstvo državnih železnic in na parobrodno društvo za popust pri vožnji, istotako na ravnateljstvo bosanskih železnic, za one, ki se nameravajo vračati čez Bosno in Hercegovino. Toliko v pojasnilo zlasti onim gg., ki so se zadnji prijavili in so njihova imena došla odboru v Zagreb že po določenem terminu. Druge podrobnosti, kakor spored tečaja je prinesel »Slovenski Učitelj«, ki je izšel te dni v dvojnem obsegu za meseca julij in avgust. — Umevno, da število udeležencev ni omejeno, da bo svobodno vsak katehet lahko navzoč, — le polajšave in ugodnosti se mu ne morejo zagotoviti, kdor se ni pravočasno oglašil, kakor je posneti iz zgorajšnjega naznanila.

+ Odlikovanje. Povodom blagoslovljenja temeljnega kamna nove lurske cerkve v Rajhenburgu sta imenovana za duhovna svetnika dr. Anton Medved, rajhenburški rojak, in domači župnik Josip Cerjak.

+ Tržaško šolsko vprašanje. Edinost poroča: Poslanca dvorni svetnik Ploj in dr. Rybač sta danes intervenirala pri mini-

strskem predsedniku baronu Becku radi tržaške slovenske šole. Dobila sta zadovoljujoča pojasnila.

+ Promoviran je bil dne 13. t. m. v Gradcu gosp. Valentin Rožič iz Doba pri Ljubljani doktorjem filozofije! Čestitamo!

+ Ciril-Metodova družba je zares narodna. Trgovci v družbini hiši na Muti na Štajerskem sme prodajati pač Metodove in nemške vžigalice, ne pa vžigalice kršč. soc. zveze. Taka je narodnost naših liberalcev. Svoje krvne brate bolj sovražijo nego naše skupne nasprotnike.

+ »Dolenjske Novice« delajo neprenehoma reklamo za različne dojenjske »Sokole« in »Ciril-Metodove« podružnice. Od lista, ki velja za našega, se nam to zelo čudno zdi — prav milo povedano, posebno če pomislimo, da »Novice« oklica za škofijeloško slavnost niso prinesle. Če nekateri ljudje kljub svojemu poklicu in stanu nimajo smisla za krščansko-socialno organizacijo, naj tega vsaj tako javno ne kažejo. Če ne, bomo prihodnjič bolj na glas zaropotali.

— Velik ogenj v Stražišču. Ogenj je danes ponoči uničil lepa poslopja Uršule Ješe v Stražišču. Pogorela je ena hiša, vse gospodarsko poslopje in poslopje za izdelovanje spredene žime. Škode je nad 20.000 K, zavarovana svota ne znaša niti polovice škode. Živino so še pravočasno rešili, zgorel je pa hlapec, o katerem se domneva, da je kriv požara. Prišel je po polnoči pijan domov in šel ležat v podstrešje. — Pri gašenju so se trudili domači stražiški ognjegasci, katerim so prišli na pomoč tudi ognjegasci iz Kranja. Rešiti se je moglo le malo, ker ni bilo dobiti vode. V 14 dneh so bili Stražiščanje že dvakrat v velikih skrbih radi ognja, ker so hiše večinoma krite s slamo, a vode ni v vodnjakih. Pred 14. dnevi je namreč ob belem dnevu tudi zažgal nek pijanec pod podom, ki je s slamo krit, a ogenj so hitro zapazili in pravočasno pogasili. V nevarnosti je bil precejšen del vasi. Kaj stori torej žganje.

— Umrla je včeraj ob 3. zjutraj baronica Lilly Schönberger, soproga kočevskega okrajnega glavarja Ernesta Schönbergerja. Umrla je za hčerko, ki je kratko pred njo preminula. Obema večni pokoj!

— Umrl je v Trstu zdravnik-specialist za živčne bolezni, dr. Edvard Menz.

— Strela je ubila na Kontovelju pri Trstu 37letnega Antona Starca in 36letno njegovo nevesto Ano v njunem stanovanju, ko sta v kuhinji sedela ob vžgožju malega ognjčica. Antonovega očeta, 70letnega Franca Starca, je strela tako omamila, da se mu še sedaj pozna.

— Za častnega meščana je imenoval tržaški občinski svet znanega Felice Venziana.

— Mesne cene v Novem mestu. Vsled občne nevolje so po posredovanju mestnega županstva novomeški mesarji za mesec julij cene mesu vendar za spoznanje znižali in sekajo govedino I. vrste kg po 1 K 20 v, II. vrste po 1 K, — teletino I. vrste po 1 K 40 h, II. vrste po 1 K 20 h, — in svinjino I. vrste po 1 K 40 v in II. vrste po 1 K 20 v. Pri sedanjih izredno nizkih cenah goveje živine in telet je ta mesna cena še vedno previsoka in pozivljamo nujno merodajne kroge, da pripomorejo prebivalstvu do spodobnih in primernih mesnih cen. Čujemo, da se je pričela med prebivalstvom akcija, po kateri bo prišlo do dobrega in cenejšega mesa.

— Mladi hribolazci. Trorazredna ljudska šola na Koroški Beli je napravila pod vodstvom učiteljice, nadučitelja, župnika in predsednika krajnega šolskega sveta dne 13. t. m. zelo zanimiv izlet v St. Jakob na Koroško. En del mladine je zato porabil železnico do Področice, a 40 učencev in učenk, med njimi celo šestletni deček, je pa mahnilo jo čez planine. Vsi dobro oboroženi s palicami in nahrbtniki nastopili so ob zgodnjem jutru pot skozi Medvedji dol in po težavni več kot triurni hoji dospeli so do vrh sedla (1700 m nad morjem), kjer je bil enourni počitek in med katerim so se otroci z trganjem planink in pljuvanca (Edelweiss in Rododendron) veselo kratkočasili. Z velikimi šopki planinskih rož so se podali nato na koroško stran v Rožno dolino, kamor so opoldne srečno dospeli. V Bistrici so bili pripravljeni že vozovi, da jih potegnejo v St. Jakob. Tukaj so bili vsi v »Narodnem domu« izvrstno postreženi, in med veselimi petjem so se vrnili na kolodvor Področice k večernemu vlakcu. Ta sedem napornih ur trajajoča pot čez planine je vredna vsega obudovanja in to tem bolj, ker se ni zgodila ves čas nobena nezgoda, in otroci so se kljub vročini na koroški strani vsi v zdravem in veselim stanju povrtni domov.

— Tajništvo c. k. kmet. družbe kranjske nam piše: Častito uredništvo! V 157. številki Vašega cenjenega lista z dne 11. julija t. l. je objavljena v III. prilogi med »Dnevnimi novicami« notica »Kranjska

kmetijska družba daje izjave v škodo kmetu«. Vsebinske te notice je popolnoma nerresnična, v kolikor se tiče c. kr. kmetijske družbe kranjske, kajti ona ni bila nikdar pozvana od vodstva stavbe šentjanske železnice, da odda svoje mnenje za stran cenitve škode, storjene na travnikih, in sploh ni nikomur oddala kakšno tako svoje mnenje. Na vsak način je bil dotični poročevalec slabo informiran, ali je pa imenovano stavbeno vodstvo družbeno ime zlorabilo. Uljudno podpisano tajništvo prosi častito uredništvo, vsled tega pojasnilo dotično notico lojalno popraviti, zakar bodi častitemu uredništvu iskrena zahvala. Če je pa stavbeno vodstvo šentjanske železnice v resnici zlorabilo družbeno ime, bi bilo pa vsekakor dobro to dognati. Hvaležni bi bili za tozadevne podatke, ker bi potem proti postopanju imenovanega stavbenega vodstva lahko primerno nastopili. — Z odličnim spoštovanjem: Tajništvo c. kr. kmetijske družbe kranjske v Ljubljani. — Gustav Pirc. — Besedo ima sedaj naš dopisnik.

— Umrl je v nedeljo najstarejši mož v šentjernejski fari Anton Rangus z Drame št. 7. Dosegel je starost 94 let. Pri usmiljenih bratih umrlega Martina Kocijana smo prepeljali dne 13. t. m. na domače pokopališče.

— Vlom v cerkev pri D. M. v Polju. O tem se nam še poroča: V torek, 14. t. m. popoldne med 1. in 2. uro sta dva tujca po obleki soditi delavca, prav pobožno molila v cerkvi. Ljudje so ju videli oditi proti Ljubljani. Potem se je zapazilo, da sta vlomila v dva darilnika, iz katerih sta pa odnesla le mali svoti. V darilnik pri velikem altariju sta poskušala vlomiti, pa nista mogla. Iz odprte zakristije in odprte omarice sta odnesla dva keliha in eno pateno, vredno okoli 200 kron. Tabernakelj in drugo sta pustila popolno v miru.

— Tat. V četrtek, 15. t. m. popoldne je šel skozi gorenjo poljskano dolino proti Cerknemu visok tujec, ki je tu in tam vzbujal pozornost. Že je prišel do znane gostilne »pri Toplici«, kar ga spozna ondodni gostilničar po vnanosti in govoric kot znanca, katerega je pred letom vozil v Loko in o katerem se je pozneje govorilo, da je ukradel na Poreznu nekega konja ter ga prodal v Ljubljani. Takoj, ko je tujec odšel dalje, se je gostilničar odpeljal po orožnika na bližnjo postajo. Le-ta je dohitel z vozom v Kopačnici za cesto ležečega neznanca, ga aretoval ter odpeljal v Škofjo Loko. Dobil je pri njem tudi nekaj vrhne obleke in vrv, ki jo je baje v Poljanah našel, a v resnici najbrže imel pripravljeno za novo krajo.

— SNEG je pobelil v noči od 15. na 16. julija Grintovec in Kočno. Ponoči je silno treskalo in nekaj deževalo, toda za sušo, kakoršna je bila, še premalo.

— Edini slovanski hotel v Pulju je »Hotel de la Ville«, ulica Carducci št. 5.

— Italijanska gimnazija v Pulju. Italijanski radikalni »liberalci« v Pulju so imeli v nedeljo shod zaradi ustanovitve italijanske gimnazije v Pulju. Sklenili so, ako jim je vlada ne ustanovi, da jo ustanove sami — na občinske in deželne stroške. Ta bi bila lepa, da bi se zopet slovanski denar trošil za italijansko šolo, ki je pač manj nujna, kakor pa hrvaške in slovenske ljudske šole v Pulju in po deželi.

— Profesor cerkvenega prava v Zagrebu je postal dr. Ivan Angelo Ruspini, dosedaj profesor na škofijskem liceju v Djakovu.

— V korist pogorelcem na Bledu se priredi 19. julija 1908. veselica v Ivančni gorici pri Zatičini v gostilni »pri Gustelju« (blizu kolodvora). Na sporedu je petje, igra »Stric Jaka«, čaranje, srečolov, prosta zabava. Začetek ob pol 4. uri popoldne. Vstopnina 40 vin. Preplačila se hvaležno sprejemajo. K obilni udeležbi vabi odbor.

— Na solničarici je umrl na Reki pomorščak na torpedovki »Secretär«, Stefan Holjevac iz Senja.

— Hišne preiskave. Včeraj je policija v Gorici nadaljevala s hišnimi preiskavami, pričeti so bili pri ponedeljek. Hišne preiskave so bili pri znanem Gvidu Pallichu (Paljk) v Nunski ulici in pa pri slovitem Al. Ceju. Oba sta bila tudi zaslišana dalje časa.

— Iz časnikarstva. V Cetinju je pričel izhajati nov političen list »Cetinjski vjesnik«.

— Zagrebški nadškof dr. Juraj Posilović se je podal zdraviti v Baden pri Dunaju in ostane tam mesec dni.

— Vabilo k otvoritvi planinske kočice na Begunščici, ki se vrši na dan 19. julija 1908 ob 11. uri dopoldne. Spored: Sv. maša. Nagovor. Želeti je, da bi se zbralo nekaj pevcev, ki bi peli pri sv. maši in otvoritvi. Povabljeni so vsa pevka društva. K obilni udeležbi vabi odbor. — Gostilna: Valentin Šurm, Poljče. Op.: Za gorka in mrzla jedila kakor tudi razno pijačo je skrbjeno.

	Let oporavaka	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrosti	Kobne	Relativna v. vz. m. v. m.
16	9. avg.	731,4	17,1	sl. jug.	sk. obl.	0,9
17	7. jutr.	36,8	12,2	sr. jvzh.	soparno	
	2. pop.	33,3	24,9	sr. jvzh.	jasno	

Odgovorni urednik: Ivan Štefe.